Nᴇʀ 3

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 7 Stycznia v. s. 1825 roku.

Wiadomości Krajowe.

Ostatnia data gazet sankt petersburskich jest d. 30 grudnia r. z.

Cesarz Jegomość raczył udarować brylantowanemi znakami orderu ś. *Anny* 1szey klassy Jenerałow *Sipagina*, swojego jenerał adjutanta, i *Hładkowa*, wielkiego mistrza policyi sankt-petersburskiey.

Cesarz Jegomość łaskawie mianować raczył kawalerami orderu: ś. *Anny* 1szey klassy, Oberprokurora Senatu, *Każadajewa*; jenerał majorów *Nikolajewa* i *Pawlenkowa*, dowódców brygad 6tey dywizyi piechoty orderu ś. *Włodzimierza* 2giey klassy: jenerał majora *Szenszina*, dowódzcę gwardyi półku finlandzkiego.

Powodź dnia 7 listopada wielkie szkody zrządziła na całém pobrzeżu odnogi finlandzkiey: w *Wiburgu* woda podniosła się na 12 stóp w porcie, i zupełnie prawie oba przedmieścia zalała. Strata naywiększa, którą handel poniosł, składa się z soli, mąki i cukrowey, drzewa do budowli i opałowego i z innych płodow krajowych. Woda dochodziła aż do mostu zamkowego (*Schlossbrücke*), który uratowano, stawiąc na nim harmaty i inne cięż kie rzeczy, co sprawiło, że nie mógł bydź zerwany i uniesiony powodzią. Wszystkie prawie mosty, dziesięć wiorst naokoło, zostały zniesione albo popsute. (*C. I.*)

Dalszy ciąg ofiar na rzecz mieszkańców St. Petersburga, przez powodź zniszczonych, od 13go do 23go grudnia r. z.

P. Poczt-dyrektor sankt-petersburski, ofiary od różnych osób w *Gatczynie* 35 r.— P. Minister oświecenia narodowego, od zgromadzenia uniwersytetu dorpackiego 2,000 r.— Sprawujący obowiązki Gubernatora Cywilnego kazańskiego, od obywatela stanu ślacheckiego tey gubernii radcy kollegialnego S. *Popowa* 10,000 r.— Główno dowodzący 1szą armiją, zebranych w główney kwaterze tey armii 5,175 r.— Penzeński Gubernator Cywilny od Obywateli miasta *Penzy*, na pierwszy raz 2,600 rubli.— Z *Simbirsku* osoba niewiadoma 2 000 r.— Dowódzca półku pieszego brzeskiego, *Pinabel*, oraz sztabs i ober-oficerowie tego półku 1,000 r.— Sekretarz kollegialny Mikołay i sekretarz gubernialny Jan *Biełozierscy*, z miasta *Borzny* 200 r.— Krawiec A. *Okułow* 403 r.— Członkowie towarzystwa tańcującego kupców sankt-petersburskich, z daney na ten cel maskarady 5,000 r.— Sprawujący obowiązki Gubernatora Cywilnego kazańskiego, ofiary: Półkownikowey *Rodionowey* 1,000 r., kupców *Woyłasznikowych* 700 r., synów kupieckich *Naumowych* 500 r., kupców *Romanowych* 100 r., radcy honorowego *Lewickiego* 50 r., chorążyney gwardyi *Osipowey* 500 r., kupców *Pleszynowych* 300 r., sztab-kapitana *Kiryjewa* 25 r., i sekretarza gubernialnego *Łoginowa* 25 r., w ogóle 3 200 r.— Jenerał Gubernator Margrabia *Pauluzzi*, nowey ofiary od kupców ryzkich 2 450— Tenże Jenerał Gubernator od oficerów artylleryi na załodze w twierdzy rewelskiey 70 r.— Kupiec odeski 1szey gildy *Weraki* 1 000 r.— Niewiadomy 100 r.— Wdowa sztablekarza *Smolinowa* z *Nikołajewa* 80 r.— Główny naczelnik departamentu pocztowego, ofiary: dyrektora poczt moskiewskiego i urzędników tegoż pocztamtu 2 513 r. 32 k.— Sprawujący obowiązki Gubernatora Cywilnego Kazańskiego, ofiary: podpółkownika *Strachowa* 500 r., porucznika *Percowa* 300 r. i kupca *Zaustiłowa* 1 000 r. razem 1,800 r.— Senat Wielkiego Xięztwa Finlandzkiego w imieniu xięztwa 300,000 r. — Radca tytularny *Łyszczew* 50 r.— Obywatelka witebska nieoświadczająca imienia 1,000 r.— Niewiadomy z miasta Samary 10 r.— Naczelnik morskiego sztabu J. C. M. ofiary oficerów floty i innych urzędników i służących w Rewlu 1665 r. 39 k.— Moskiewski Wojenny Jenerał Gubernator, z Komitetu w Moskwie ustanowionego dla przyymowania ofiar na rzecz zniszczonych przez powodź S. Petersburga 150,000 r. W liczbie tey: od dyrektorow Szlachetnego Zgromadzenia Moskiewskiego z danego koncertu przez osoby szlachetne płci obojey 23 t. r. i od niższych rang komendy pożarney policyi moskiewskiey 345 r.— *Uwaga*: Summa ta, równie jak i poprzedzające z tegoż Komitetu, przesłane zostały do S. Petersburgu przez Radę Opiekuńską Moskiewską; za przesyłkę podług prawideł Kassy Zachowawczey, na rzecz jey należałoby potrącić po ¼ procentu od rubla, ale Nayjaśnieysza Cesarzowa Jeymość Marya Fedorowna, nayłaskawiey rozkazać raczyła na to zdarzenie tego potrącenia nie czynić. — Szlachcic ormiański, nieoświadczający imienia 20 r.— Sprawujący Ministeryum spraw wewnętrznych, od Gubernatora Cywilnego Niżehorodzkiego, ofiary różnych osób 3.600 r. Nadto srebrem 205 r. 75 k. półimperyałów 16. Zagraniczny imperyał 1.— St. Petersburski Poczt Dyrektor, przysłane mu od buchaltera kantoru udziałowego tambowskiego radcy honorowego *Marmylewa* 30 r.— Jenerał Gubernator Margrabia *Pauluzzi*, od Gubernatora Cywilnego Estońskiego, ofiary różnych osób 125 r.

Królestwo Polskie.

Warszawa d. 10 stycznia.

(z *Kur. Warszawskiego*)

Ogłoszoném zostało urządzenie, ile podróżni opłacać mają *Myta drogowego*, na stacyach *drogi bitey*, tak zwanego traktu Kalisko-Poznańskiego, między miastem *Błoniem* a wsią *Paprotnią*, i między wsią *Paprotnią* a *Sochaczewem*.

W probostwie *Ratyńskiem* dotąd jest staroświecki zegar stołowy, w mosiężney oprawie, ma napis *Joannes Zelisky Żołkiew Anno Domini* 1689, ma więc teraz lat 136, a idzie jak nayregularniey, i właściciel mając go od lat wielu, nigdy go nie oddawał do reparacyi.

P. *Maszkowski* doskonalił się jako malarz w *Rzymie*, a jego praca zwróciła uwagę mistrzów i znawców. Wracając do Polski ma przez czas niejaki zabawić we *Lwowie*.

Redakcya *Kuryera Warszawskiego* pospiesza donieść miłośnikom klasyczney poezyi, iż wkrótce rozpocząć się ma w drukarni *Glücksberga* druk *Przemian Owidego*, przekładania *Brunona* Hrabi *Kicinskiego*. Za kilka dni wyydzie ogłoszenie prenumeraty z dołączeniem prób tego przekładu, nad którém tłumacz już od 10ciu lat pracuje. *Prze-*

miany mają wyyść na pięknym papierze, z rycinami paryzkiemi i z przypiskami objaśniającemi. Hrabia *Kiciński*, wolny od wszelkich innych zatrudnień, zajął się wyłącznie tém przedsięwzięciem, a wierność wziąwszy sobie za główny zamiar, starał się zbliżyć Poecie rzymskiemu w oddaniu piękności i łatwości stylu. Publiczność z prób danych w ogłoszeniu, będzie mogła się przekonać o pracy tłumacza, którego początkowe tłumaczenia, zacząwszy od r. 1815 w *Pamiętniku warszawskim* i różnych pismach peryodycznych umieszczane były. Dzieło to składać się będzie ze 3ch tomów.

PRUSSY.

Berlin d. 8 stycznia.

(z Gazety Warszawskiey.)

Z rozkazu Monarchy naszego odprawi się d. 23 b. m. nabożeństwo w kościele katedralnym z powodu obchodu uroczystości koronacyyney i orderowey.

Cesarsko-Rossyyski Jenerał piechoty i nadzwyczayny Poseł przy dworze Królewsko-francuzkim Xiążę *Wołkoński*, przybył z *Petersburga* do tuteyszey stolicy.

Powierzchnią obwodu Rejencyi Poznańskiey (pisze Gazeta rządowa Pruska) rachować można 327 mil kwadratowych, a dnia 1 stycznia r. z. 1824 było tam 660,599 ludności, co w średnim stosunku wypada 2020 mieszkańców na milę kwadratową. W roku 1823 urodziło się tam 28 614 dzieci, a umarło 17,962 osób; liczba więc urodzonych przewyższa liczbę umarłych o 10,652. Zaślubiono 5285 par małżeńskich.

NIEMCY.

Od brzegow Menu d. 2 stycznia

(z Gazety Warszawskiey).

Król Jmć Wirtemberski wyniosł adjutanta swego, półkownika, Xięcia *Hohenlohe-Kirchberg*, na stopień jenerała majora, i mianował go nadzwyczaynym swoim Posłem oraz pełnomocnym Ministrem przy Dworze Cesarsko-Rossyyskim.

Według urzędowego rapportu, szkoda zrządzona przez powódź wynosi w samym obwodzie *Bonn* 18 830 talarów. Oprócz tego, wiele mieszkań ubogich ludzi stało się zupełnie niezdatnemi, i biedni często z choremi dziećmi siedzą w przemokłych chatach i cierpią niedostatek.

Hamburg dnia 4 stycznia.

(z teyże gazety.)

W roku zeszłym zawinęło tu 1819 okrętów, to jest, 4 z Indyy Wschodnich, 72 z Indyy Zachodnich, 14 z Ameryki Północney, 130 z Brezylii, 3 z wysp Kanaryyskich, 8 z Hiszpanii, 21 z Portugalii, 75 z morza Srzódziemnego, 89 z Francyi, 645 z Anglii (oprocz tych, które przybyły bez towarów), 2 z *Archangelu*, 95 z morza Baltyckiego, 70 ze Szwecyi i Norwegii, 89 z Danii, 388 z Hollandyi i Fryzyi Wschodniey. Wypłynęło zaś ztąd 1512 okrętów do rozmaitych portów, oprócz przeszło 100 takich, które są w gotowości do wyyścia pod żagle, a z których kilka jeszcze w październiku udało się na morze, lecz dla ciągłey burzy płynąć nie mogły. Wszystkie prawie te okręty zostały mniey więcey uszkodzone; kilka ich nawet wróciło tu dla naprawy i wzięcia żywności.

NIDERLANDY.

Bruxella dnia 29 grudnia.

(z Gazety Warszawskiey.)

Donoszą z *Leodyum*, iż rzeki *Moza* i *Ourte* znowu wystąpiły z brzegów. Od 3 dni woda zalała niższą część miasta *Leodyum*, i wielu mieszkańców iest przywiedzionych do nędzy.

Ukończono iuż wielki kanał w północney Hollandyi. Naypierwey płynęła nim wielka 44ro-działowa fregata, która się na 12 stop głębokości zanurzyła. Z początku użyto 12 koni do jey ciągnienia; potém zaś mniey. W żegludze spotkała okręt kupiecki, przybywaiący z Indyi; oba okręty rozminęły się bez trudności, powitały się wzaiemnie wystrzałem działowym i okrzykiem *Niech żyie Król!* Kanał ten ma długości blizko 15 mil, a szerokości 120 stóp, i 6 śluz. Na lato wybudowane będą 2 statki parowe do ciągnienia okrętów kupieckich.

HISZPANIA.

Madryt d. 17 grudnia.

(z Gazety Warszawskiey).

Mimo ustawicznie podawanych przełożeń od bankierów zagranicznych, ofiaruiących pożyczkę dla rządu naszego, pod warunkiem uznania pożyczek, które stany zaciągnęły, Monarcha stale wzbrania się przychylić do ich propozycyi. P. *Zea Bermudez*, pierwszy Minister, który na wielki wpływ w tayney Radzie, wolałby złożyć urząd, iak zezwolić na środek, który, podług twierdzenia Gazety tuteyszey, miałby w każdym względzie więcey złych skutków, niż pożytku. Równie ważnem iest zapytanie względem niepodległości Ameryki południowey, które z uznaniem pożyczki Stanów ścisły ma związek.

Donoszą z *Puerto-Rico*, iż tam była okropna burza, trwaiąca przez 24 godzin; zniszczyła zupełnie wieś *Carborojo*, i przeszło 1170 domów w okolicach obaliła.

— *Dnia 22.* —

Wczora wyszedł ztąd ostatni oddział woyska francuzkiego; pozostały tylko dwa półki szwaycarskie. Półk szwaycarski, który ma ieszcze nadeyść, wynosi 1,500 ludzi, a tak mieć będziemy ogólnie 3,000 zagranicznych żołnierzy. Panuje tu zupełna spokoyność.

Według listów z *Barcellony* pod d. 18 b. m. banda konstytucyonistów chciała wylądować w prowincyi Galicyi. Wyszli przeciwko niey ochotnicy królewscy z *Eiche* i woysko liniowe z twierdzy *Santa Pola*, i przymusili ją do ucieczki na statkach. W całey wyprawie rojaliści mieli tylko jednego żołnierza ranionego. Jenerał *Boesecourt* w wydaney odezwie podziękował mieszkańcom prowincyi za okazaną gorliwość. Wyraża w niey: „Nieprzyjaciele Boga i Króla, Pana naszego, nie przestają ponawiać swoich nierozsądnych i zbrodniczych przedsięwzięć, dla zniszczenia religii i praw Monarchy, a z niemi wszystkich zasad porządku i szczęścia. Dnia 9 grudnia o godzinie 8 zrana przy brzegu *Tamarit*, niedaleko zamku *Santa-Pola*, pokazały się trzy statki, które 200 ludzi na ląd wysadziły. *Don Manuel Miralles*, dowódzca rzeczonego zamku, wyszedł natychmiast ze szczupłą osadą swoją przeciw nieprzyjacielowi, i przymusił go do ucieczki. Winienem szczególniey oświadczyć zadowolenie moje ochotnikom królewskim miasta *Eiche*, za okazaną przez nich gorliwość.“ Mniemani ci konstytucyoniści (pisze paryzki dziennik *Gwiazda*) byli kontrabandystami z *Gibraltaru*, którzy wysiedli niedaleko *Alicante* dla wzięcia świeżey wody.

Lud tuteyszy ma często szczęście widzenia przejeżdżającego się po mieście Króla Jmci z rodziną swoją. Królowa jest szczególniey wesołą.

Słychać znowu o podróży Infanta *Francisco de Paulo* do Francyi i Neapolu.

Xiążę Saski *Maxymilian* wyjedzie ztąd w maju na powrót do *Drezna*.

Pan *Zea Bermudez* utracił dawnieyszy swóy wpływ i rzadko bywa u dworu.

W urządzeniu nauk w uniwersytetach, które Rada kastyliyska wydała, przepisano, aby uczniowie poświęcający się sztuce lekarskiey, uczęszczali przez rok na naukę religiyną. Rektor uniwersytetu w *Toledo*, przed rozpoczęciem nauk, kazał uczniom odprawić spowiedź i przyjąć kommunią świętą.

Powszechnie tu mniemają, iż Hiszpania odzyszcze swoje posiadłości w Ameryce południowey.

PORTUGALIA.

Lisbona d. 4 grudnia.

(z Gazety Warszawskiey.)

Dnia 16 z. m. Król z trzema Infantkami córkami, odwiedził Angielskiego admirała *Bean-*

clerk na okręcie *Ocean*, maiącym 80 dział, gdzie dano przepyszny obiad, na który zaproszone także było ciało dyplomatyczne.

Minister morski Hrabia *Subserra* (Jenerał *Pamplona*) wystawił Królowi nieodzowną potrzebę, ażeby do swych zamorskich kraiów wysłał prawych, światłych i zaufanie posiadaiących mężów, którzyby iak naydokładniey rozpoznali obecne ich położenie pod względem ekonomii, administracyi, rolnictwa, przemysłu, handlu i innych gałęzi publiczney zamożności, a to w tym celu, iżby przyszłym zgromadzeniom prawodawczym przełożyć można przedmioty, wymagaiące naywiększey troskliwości rządu. — W skutku tego, i ponieważ wyspa *S. Miguel* w wielorakim względzie wymaga, ażeby maiący tam bydź posłanym Kommisarz nayśpiesznie był mianowanym, Król wydanym w pałacu *Mafra* wyrokiem przeznaczył tym końcem *Dr. Vic. Ferreira Gardozo da Costa*, jako człowieka, łączącego w sobie potrzebne wiadomości do uskutecznienia tak zaszczytnego polecenia.

F r a n c y a.

Paryż d. 29 grudnia.

(z Gazety Warszawskiey).

Król Jmć jeździł wczora na łowy do *Rambouillet*.

Wczora odprawiła się Rada handlowa u hrabiego *Villele*, i trwała od godziny 8 wieczorem do północy.

Dziennik *Gwiazda* pisze: „Ogół składek, zebranych dotąd na wystawienie pomnika dobroczynnemu *Stanisławowi* (*Leszczyńskiemu*) Królowi Polskiemu, Xięciu Lotaryngii i Baru, wynosi 38 779 franków 36 centimów; lecz podobno nie są liczone w tę ilość 3,000 franków, ofiarowane przez Króla Jmci *Karola X.*“

— Dnia 30. —

Wczora przewodniczył Król Jmć na Radzie ministrów, a wieczorem dał prywatne wysłuchanie jenerałowi-porucznikowi *Lacroi*.

Słychać, iż Xiążę *Polignac* wymówił się od przyięcia urzędu ministra spraw zagranicznych, i wkrótce jako poseł nasz przy dworze angielskim wróci do *Londynu*. Tak przynaymniey zapewniaią przyjaciele jego.

— Dnia 31. —

Jenerał *Morillo* miał wczora prywatne wysłuchanie u *Delfina* (Xięcia *Angoulême*).

Dnia 1 stycznia.

Xiążę Sasko-Koburgski *Leopold* był wczora na obiedzie u Monarchy naszego.

Onegday wieczorem dał Król Jmć wysłuchanie prezesowi i członkom bióra Izby deputowanych, którzy donieśli o jey urządzeniu.

Król Jmć dał młodemu Xiążęciu *Bordeaux*, wnukowi swemu, w podarunku na Nowy Rok pięknie zrobiony park artylleryi z szańcami, w którym są działa, moździerze, bomby i t. d., wszystko ze złota i srebra. Siostra Xięcia (*Mademoiselle*) otrzymała gustownie zrobioną gotowalnią srebrną.

O b r a d y I z b.

Izba Parów.

Dnia 30 grudnia hrabia *Bonald* podał projekt do adressu, odpowiedniego na mowę Królewską. Projekt ten odesłano podług zwyczaju do biór.

Izba Deputowanych.

Na sessyi d. 27 grudnia prezydujący doniosł, iż Król Jmć potwierdził Pana *Ravez* na urzędzie prezesa Izby. Przystąpiono potém do wyboru sekretarzy, lecz żaden nie miał przepisaney większości kresek.

Dnia 28 grudnia obrano 4 sekretarzy, któremi są Panowie: *de Lapasture. de Fraguir, Nicolai i d'Andre*. Prezydujący wezwał potém Pana *Ravez*, aby zasiadł na krześle prezesowskiem. Pan *Ravez* podziękował Izbie za położoną w nim ufność, i zapewnił, iż ciągle starać się będzie na nią zasługiwać. Nakazano drukować mowę jego, a potem uchwalono podziękowanie Panu *Chilhaud de Rigaudie*, który dotąd jako naystarszy wiekiem, prezydował. Prezes wezwał nakoniec deputowanych, aby się udali do biór, celem wybrania członków kommissyi do ułożenia adressu odpowiedniego na mowę królewską, do odebrania rachunków i do przyymowania petycyy. Kommissyą do ułożenia adressu składają Panowie: *de Cardonnel, Chifflet*, Hrabia *Kergoriau*, *de Frenilly*, *Reveilliere*, Hrabia *Vaublanc*, Margrabia *Boessiere*, *de Bourette* i Hrabia *Granoux*.

A n g l i a.

Londyn dnia 26 grudnia.

(z Gazety Warszawskiey):

Pan *Canning* choruje jeszcze na podagrę, lecz ból powolnie ustaje.

W *Portsmouth* znayduje się przeszło 100 okrętów, które dla przeciwnych wiatrów nie mogą wypłynąć. Na kilku z nich jest oddział woyska pod dowództwem jenerała-majora *Turner*, przeznaczony w posiłku do zachodniego brzegu Afryki.

Do podróży między *Hull* i *York* wkrótce użyty będzie wóz pocztowy poruszany gazem. W półtory godziny ma odbywać 15 mil (angielskich) drogi, i brać ciężar, który potrzebowałby 6 koni, a wydatki na to ledwo wynoszą połowę ilości, jaka się za 4 konie pocztowe opłaca.

Utworzyło się tu znowu towarzystwo, maiące wydobywać obfite srebro z kopalni Peruwiańskiey w *Pusco*. Kapitał na ten cel przeznaczony wynosi 600,000, funtow szterlingow (24 milionów zł. polskich.)

Niedaleko *Douvres* wpadł na mialszczyznę okręt Haytański, przeznaczony, jak słychać, do *Hamburga*, a płynący z kawą i drzewem mahoniowym.

Rozeszła się tu pogłoska o wybuchłym znowu buncie murzynów przy zatoce *Montego* na wyspie *Jamaice*. Tuteysza gazeta *Globe* twierdzi, iż okręt *Integrity*, który d. 30 października wypłynął, przywiózł wiadomość o przytłumieniu tego buntu przez milicyą.

Odebrane tu gazety Nowo-Yorkskie pod d. 2 b. m. donoszą, iż w Ameryce półnoeney nic już nie słychać o zwycięztwach *Baliwara*, który owszem (jak się zdaje) ma ustąpić z *Peru*, i popłynąć na okrętach, gdyż *Conterac* i Vice-Król *Laserna* połączyli się z sobą i myślą go opasać, a naród Peruwiański sprzyja sprawie Królewskiey, i każdy żołnierz kolumbiyski, który się od korpusu swego oddala, jest wystawiony na utratę życia.

Wiadomości z *Mexyku* dochodzą do d. 28 października. Jenerał *Victoria* otrzymał urząd prezesa rady wykonawczey, czém jenerał *Bravo* urażony myśli o zemście. Bezrząd wzmaga się we wszystkich prowincyach. Powiększa się niedostatek pieniędzy. Niesłychać już o oblężeniu warowni *St. Juan de Ulloa*; ustawicznie bowiem posiłki, które dowódca tameczny tak w żołnierzach, jako też działach i t. d. odbiera z *Hawanny*, czynią tę twierdzę prawie niedobytą. Okręty hiszpańskie krążące przy brzegach zabieraią wiele okrętów kupieckich powstańców.

Kommissarz Królewsko-Niderlandzki, Pan *de Quartel*, miał pierwsze wysłuchanie u rządu Kolumbiyskiego.

Kommissya powszechnego kongresu Mexykańskiego obrała miasto *Mexyk* na stolicę rządu związkowego; lecz władza prawodawcza prowincyi Mexykańskiey oświadczyła się przeciwką temu wyborowi.

Gazeta rządowa Kolumbiyska z 10 października donosi, iż d. 3 tegoż miesiąca zawarty został w *Bagota* traktat pokoju, przyjaźni, żeglugi, i handlu między rzecząpospolitą kolumbiyską i Ziednoczonemi Stanami półnoeney *Ameryki*.

Okręt *Cambridge* przywiózł niebardzo pomyślne dla nas wiadomości z Indyy. Czas dżdżysty przerwał działania wojenne przeciwko birmanom.

Korzystając z tego nieprzyjaciel wzmacnia swoje siły i stara się przeciągnąć na swoję stronę hołdowników kompanii. Jakoż pewny naczelnik birmanów wszedł w związki z *Rundjething*, i usiłował skłonić go do wtargnienia w kray Angielski. Xiąże ten zebrał liczne i uzbroione woysko pod pozorem woyny przeciw *Kabul*; a z tego powodu całe woysko w stronie północney Bengalu daje baczność na wszystkie jego poruszenia. Woysko nasze, wynoszące 16,000 ludzi miało w listopadzie posunąć się ku stolicy birmańskiey *Amorapoora*. Zdaje się, iż trzeba posłać 10,000 woyska europeyskiego do Indyy, a nawet mimo tego posiłku, woyna długo pociągnąć się może.

TURCYA.

Stambuł dnia 1 grudnia.
(z Gazety Warszawskiey).

Dnia 11 z. m. zaraz po odprawionym Dywanie, ogłoszono, iż każdy muzułman, nim obierze sobie stan do życia, powinien się uczyć zasad wiary mahometańskiey. Od kilku dni policya wysłała szpiegów, którzy w godzinach modlitwy chodzą do kawiarni, i tych, którzy zaniedbują nabożeństwa, biorą do więzienia. Żądano od Muftego, aby zezwolił na zniżenie ceny pieniędzy; lecz odpowiedział, że już dwa razy na to zezwolił, a trzeci raz nie może wydać podobnego urządzenia. Oświadczył oraz, iż woli złożyć dostoyność swoję, niż przychylić się do tego żądania. Dodał nakoniec, iż nie chce bydź odpowiedzialnym za rozruchy, któreby z ustawicznego zniżania ceny pieniędzy pochodzić mogły. Wielki Sułtan zwiedził mieysce, gdzie stały dawne koszary *Lewend-Tszíflie*, co skłoniło janczarów do podeyrzenia. Trzeba sobie przypomnieć, iż koszary te wystawił uduszony w roku 1808 Sułtan *Selim*, dla swego Nizam-Dżedid, (nowego woyska, urządzonego na sposób europeyski) i dla tego je naówczas janczarowie spalili. W zamkach Bosforu Jamakowie prowadzą skrytą woynę przeciwko Adże-Baszy. Nocną porą wmykają się do domów i kradną, aby na nich skargę podawano. Zdaje się, iż dotąd Aga nic o tém wiedzieć nie chce. Rząd myśli niebezpiecznych jamaków oddalić z Dardanellów, a na ich mieysce sprowadzić tak nazwanych Toptszy. 28 greków, podeyrzanych o szpiegostwo, skazano na galery. Każdy grek odbywający podróż musi mieć paszport zawidziany przez Patryarchę. Flota, która się przysposabia do kampanii na przyszłą wiosnę, liczyć będzie 100 okrętów. Podług doniesienia szyprów okrętowych, od d. 9 do 11 z. m. słyszano w *Stanchio* mocne strzelanie z dział między flottą egiptską i grecką złożoną z 80 okrętów. Przywrócono wprawdzie spokoyność w baszostwie *Antab* i *Tarabeus*; lecz Porta nie ma prawie żadnego znaczenia w *Antab*, a władza Baszy *Marrache* jest bardzo małą. Zdaje się, iż zbuntowany Basza *Akry* pojednał się znowu z Portą. Mieszkańcy *Anscharie*, niedaleko *Laodycei* i *Tripolis*, powstawszy, napastują podróżnych na gościńcach. Naybogatsi grecy umknęli z *Lattakii*, i kościoły tameczne zamknięto. W tuteyszey stolicy zaczynają używać środków dla ochronienia się od morowego powietrza. Majętnieysi turcy każą przez cały dzień kadzić octem w pokojach swoich.

— *Dnia 3.* —

Mimo milczenia Dywanu, wie jednak publiczność tuteysza, iż *Ibrahim* Basza, odebrawszy wyraźny rozkaz od W. Sułtana udania się do Morei i tam wylądowania, znalazł przeszkody niedaleko *Kandyi*, i z niejaką stratą odpędzony popłynął do *Marmorissa*, dla naprawy uszkodzonych okrętów.

— *Dnia 4.* —

Wielki Sułtan, przedsięwziąwszy piątą kampaniją przeciwko grekom, wydał nowy rozkaz Baszy Egiptu, aby wziął na siebie wszystkie wydatki, potrzebne na wyprawę morską. Ze zaś Basza jeszcze w roku zeszłym ofiarował się ponieść te wydatki pod warunkiem, aby nowo wybite pieniądze jego miały kurs w całém Państwie Ottomańskiém, zdaje się więc, iż Porta w obecnym swoim kłopocie przyymie ten ostatni środek. Pieniądze egiptskie są (jak wiadomo) bardzo liche.

Od granic tureckich d. 18 grudnia.

Według doniesień z Tessalii, *Derwisz* basza ma jeszcze zatrzymać dowództwo nad tamecznem woyskiem tureckiem, i nic niesłychać o jego odwołaniu. Nie tylko nie popadł w niełaskę u W. Sułtana, ale nawet za czynności swoje otrzymał od niego list z pochwałą. Ma zalecenie, aby z całém swojém woyskiem stał na granicy Liwadyi, dopóki *Ibrahim* basza nie uskuteczni wylądowania w Peloponezie, co gdy nastąpi, w miarę okoliczności posunie się natychmiast, albo ku międzymorzu koryntskiemu, albo do *Lepante* dla wtargnienia do Morei, i wspierania działań naczelnego dowódcy floty turecko-egipskiey. *Derwisz* basza dostał także nowy rozkaz od W. Sułtana, aby woysko tureckie, pod surową karą nieopuszczało chorągwi swoich i niewracało do domu. Główna kwatera *Derwisza* baszy przeniosła się znowu z *Laryssy* do *Zeytuni*. Woysko tureckie zaymuje stanowisko nad rzeką *Sperchius*. Będący na przeciw niego grecy nie są w mocney liczbie, i osadzili wąwozy prowadzące do Liwadyi. Xiążę *Maurocordato* znayduje się ciągle z główną kwaterą swoją w *Ligowicy*, Woysko jego rozciąga się w Epirze aż do granicy Tessalii.

Listy z *Idryi* pisane d. 6 b. m., potwierdzają wiadomość o wypadkach d. 12 listopada, po których *Ibrahim* basza udał się do *Marmorissa*, a drugi oddział floty jego miał prosto popłynąć do *Alexandryi*. Według doniesień greckich, spalono mu 3 brygi, a 3 galioty i 17 statków przewozowych zabrano. Do *Idryi* przyprowadzono kilku kapitanów, wziętych w niewolę wojenną.

Z *Belgradu* donoszą, iż *Abolubad* basza, były wielkorządca *Saloniki*, został przywołanym do *Stambulu* z *Dematyki*, mieysca wygnania swego. Lękają się grecy, aby ten okrutnik nieobjął znowu dowództwa nad woyskiem tureckiém.

Na początku października, kilku bogatych i znakomitych greków w Morei, postanowiło obmyślić fundusz na założenie uniwersytetu greckiego. Bogaty *Varvaki* z *Ipsary* ofiarował na ten cel 293 tys. talarów. Inni poszli za tak pięknym przykładem, i posłano już wezwanie do uczonych greków, aby przyjęli katedry w nowym uniwersytecie w *Argos*; w *Atenach* utworzono liceum, na którego utrzymanie 4 tameczne klasztory dają rocznie 5,000 piastrów.

W *Nauplia*, stolicy greckiey, utworzyło się towarzystwo filantropiczne, którego celem jest, dawać wsparcie wdowom, sierotom, ubogim i chorym. Jenerał *Varvaki* przeznaczył dla niego rocznie 1,000 piastrów ze swojego majątku.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 2 stycznia rubel srebny 3 ruble 74 kop. dukat nowy 11 r. 85 k. imperyał 36 rub. 80 kopiejek.

Obserwacye meteorologiczne.	Czas obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatry.	Odmiana w powiet.
	dnia 6 godz. 7 z rana	27 cal. 11,6 lin.	— 0,5 stopni.	Południowy	Pochmurno
	dnia 7 — — — —	27 — 9 9 —	— 3 — —	Południowy	Pogoda.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 3.

Wilno dnia 7 stycznia v. s. 1824 Roku.

1. Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc.

UUr. Ignacemu Marszałkowi Wileń. i Michałowi Balinskim sukcessorom zeszłego Ignacego Balinskiego Prez. Wrem. Depar., Ignacemu Kamerjunkr. J. I. M. Michałowi i Romanowi Lachnickim sukcessorom Dyzmasa Lachnickiego Radcy Stanu, Janowi Rossochackiemu Prez. Sądu Głów. Wrem. Depar., Helennie siostrze Prosperowi Horyanowi, Alexandrowi, Antoniemu, Felixowi synowcom Jazdowskim sukcessorom Urbana Jazdowskiego Prez. Z. Wileń., Adamowi Hrabi Chreptowiczowi Sędz. Kom. Eduk. Wileń., Ludwikowi Dombrowskiemu Podkom. Trockiemu, Aurelianowi Dmóchowskiemu b. Sędz. Granicz. Guber. Wileń., Szymonowi Malewskiemu Rektor. Uniw. Wileń. i Kaw, Adamowi Daukszy Prez. Grodz. Wileń., Józefowi Naborowskiemu Pisarz. Grodz. Wileń., Wincencie matce, Edwardowi synowi, Julii w zamęzciu Sawickiey córce Kukielom z dokładem opieki, Dominikowi Rudkowskiemu Pisarz. Magistr. M. G. Wil., Ignacemu Wańkowiczowi v. Marszałk. Oszm. i Kawalerowi, Jakóbowi Towiańskiemu b. Pisarz. Z. Wileń., Tomaszowi Wileyce b. Prez. Z. Wileń., Janowi Giecewiczowi Kapitan. woysk Pol., Michałowi Zabłockiemu, Janowi Krukowskiemu Regent., Piotrowi Zienkowiczowi Chor. Ptu Oszmiań., Walentemu Jankowskiemu b. Sędz. Gran. Osz., Łukaszowi Kuleszy, Tadeuszowi Dombrowskiemu Rotm., Janowi Bobrowskiemu, Maciejowi Usiłowiczowi Komor. Zawil., Elżbiecie Sierakinowey Major. Woysk Ross., Adamowi Szybakowskiemu Porucz. W. Pols., Józefowi i Ewie Moskiewiczom, Józefowi Giecowi B. M. G. W., Mateuszowi Bańkowskiemu, XX. Dominikanom Wileń. ś. Ducha, Samuelowi Wehnerowi, Antoniemu Sędziemu Gran. Oszmiań., i Jakóbowi Rudkowskim, Kazimierzowi i Maryi z Rudkowskich Szalewiczom Chorążym Ptu Lidzkiego, Alfonsowi i Zuzannie Wituńskim Prezydent Grodz. Oszmiań. sukcessorom Anny Rudkowskiey i stopień Xięcia Antoniego Giedroycia Prałata Katedr. Wileń., i dalszych z nabycia prezentującym, Tekli Dowgirdowey, Szymonowi Steckiewiczowi, Horyanowi Kwincie Podkom. Brasł. sukcessorowi Felixa Kwinty Deputata, Janowi Kniażewiczowi Adwokatowi, Stefanowi Rudkowskiemu Straż. Wilkom., Justynowi Byszyńskiemu, Star Zelmanowi Hirszowiczowi i Rochli Notkównie Sakierom, oraz Berce Łappie Leybie Portuchowi, Hercowi Hirszowiczowi Isersonowi, Markusowi Klaczkowi, Zelikowi Jochelowiczowi, Noselowi Mowszowiczowi, i Zelmanowi Owsiejowiczowi Preńskiemu, już to jako pretensye ścielącym już to do wykrycia podstępow żyda Judela Gruszki pozwanym, niemniey Bogusławowi Peżarskiemu Adw. Sądu Głów. i Karolowi Gosztowtowi do przyświadczenia powodowanym; a zaś Stanisławowi Hrabi Judyckiemu Jenerałowi b. W. Pols., Tadeuszowi Woynickiemu Kom. Xtwa Żmudz., Zygmuntowi Grunerowi sukcessorowi Karola Grunera, Alexandrowi Podbereskiemu, Szymonowi Kryszkiewiczowi, Józefowi b. Sędz. Grodz. Wileń.. Gasperowi Deputatowi wyw. Trockiemu i Bernardynowi braciom Koziełłom, Kazimierzowi Strawińskiemu Marszał. Troc., i Star. Mejerowi Kadysowiczowi Bayrakowi, Aronowi Notelowiczowi Benginsowi, Piotrowi Korzeniewskiemu, Berkowi Rytowtowi, Merce Karpelowiczowey Klaczkowey, Beniaminowi bratu Erywie i Esterze siostrom Heselowiczom sukcessorom Hesela Jankielowicza, Wolfowi Leybowiczowi Liwszycowi, Moyżeszowi Jankielowiczowi, Dwerze matce, Szmuyle synowi Klaczkom, Ickowi Sobolowi, Ickowi Tauberowi Tadeuszowi Winnickiemu, Lewinowi Kenigzbergowi, Szai Abramowiczowi, Cypkinowi zawiniającym, tudzież Newtelowi Gruszce oycu, i Judelowi Neftelowiczowi Gruszce synowi, również jako debitorom, a razem rozmaitych facyend na krzywdę Rewkowskiego poczynionych sprawcom, w ostatku Ickowi Abramowiczowi, Assowi i Leybie Mejerowiczowi Kroswinowi, tychże facyend Judela Gruszki wspólnikom, oraz Berkowi Trockiemu Pozew edyktalny przed Sąd Ziem. Wileń. i Exdywizorski na kadencyą teraźnieyszą i następną z powództwa Ur. Franciszka Rudkowskiego b. Deput. Wyw. Osz. wynosi się oto, iż Zyd Judel Gruszko, w uczestnictwie i zmowie podobnych sobie towarzyszów, zyskawszy obłudą ufność nieszczęśliwą żałującego dopełnił podeyścia liczne, pochwytał za rewersami na imiona wielu osob obligi bezwalutne, pozdobywał przelewy kart żałującemu służących, pobrał kaucye i tranzakta dalsze na podrady Skarbowe, oraz blankieta, wśród czego przez frymarki i oszukaństwa skrycie i ciągle dokonywane, pozbawił Rudkowskiego summ znacznych, wprowadził go w długi przez siebie potworzone, ściągnął na niewinnego odpowiedzi niesłuszne, i prześladowania ciężkie obywateli i Skarbu, nakoniec przywiodł do smutney ostateczności oświadczenia taxy i exdywizyi świetnego niegdyś majątku, która gdy po wielu od roku 1819 czynionych odkładach, oczewiście już teraz się sądzi, i od kilku tygodni na Replikacę w kontynuacyi zostaje, żałcy zatém, przy odwołaniu się do żałob uprzednich w roku 1819 w miesiącu 8brze i 9brze powynaszanych, do dekretow akcessoryynych różnoczasowie nastałych, do awizacyi Urzędowych w Kuryerze Lit. pomieszczonych, do produktow odbytych, i do wyroku dylacyynego w dniu 27 9bra przeszłego 1824 roku ogłoszonego pozywa: 1mo obżałowanych Kuleszę, Tadeusza Dombrowskiego, Sierakinowa Moskiewiczow, Gieca, Bankowskiego XX. Dominikanow Wileńskich, Wehnera, Dowgirdowę, Stefana Rudkowskiego, Steckiewicza, Antoniego i Jakóba Rudkowskich, Szalewiczow, Wituńskich, i Star. Berkę Łapę obyw. Wileńskiego do przyjęcia satysfakcyi obżałnym winney, 2re Balińskich, Rosochackiego, Jazdowskich, Chreptowicza, Dmóchowskiego, Malewskiego, Krukowskiego, Zienkowicza, Jankowskiego, Usełowicza, oraz Star. Zelika Jochelowicza, Nosela Mowszowicza, Zelmana Owsiejowicza, i dalszych za inskrypcyami przez Gruszka bez pieniędzy zdradliwie wziętemi

i niewolnie porozdawanemi stosunki napastne ściełących, o pokasowanie wszystkich inskrypcyi tychże, i o uwolnienie od onych massy. 3) Towiańskiego, Wileykę, Giecewicza i Zabłockiego o extradycyą trzech obligow v. Marszałka Wańkowicza oboygu Rudkowskim wspólnie na rub. sr. 3,000 służących, przez Gruszkę za rewersami podstępnie zdobytych, i pofrymarczonych, a razem o włączenie do massy wydziałow w konkursie Wańkowiczowskim obżałmu danych, lub też o wskazanie z procentem summ rzeczonemi dokumentami objętych. 4) Podkomorzego Dombrowskiego, Kwinte, Woynickiego, i Grunera o wykrycie obrótu kart obżałnych Rudkowskim służących, a przez Staroz. Gruszke w rzędzie innych podobnież chytrze zachwyconych, jakowe jeżeli jeszcze nieuspokojone bydź się wyświecą, o sądzenie również za niemi summ i procentow należnych, 5) Lachnickich, Wolka i Destrunga o uchylenie stosunkow wszelkich z kancyi za Gruszką i Czarnockim przez nich Skarbowi daney źródło swe biorących i odesłanie ich całkowicie do funduszu dłużnikow, to jest Gruszki, i Czarnockiego, Fiszela i dalszych. 6) Byszyńskiego o skasowanie inskrypcyi także bez pieniędzy przez zeszłego Notke Azikowicza zdobytey, i niewolnie obżał. wruczoney, 7) Kukielow i Sawickich o ustronienie za dokumentem Ruszczyca przez Dominika Rudkowskiego tedy ich opiekuna załmu przekazanym, stosunkow nielegalnych, i odesłanie ich prosto do funduszow Dominika Rewkowskiego, w razie zaś jakieykolwiek ztąd żalgo straty, o przeznaczenie we wszystkim na tymże Dominiku Rudkowskim repetycyi jednoczasowey. 8) Staroz. Markusa Klaczkę o skasowanie poszukiwań napastnych z roku 1812 czynionych, arędą zaś mieszkań dawno pokwietowanych: 9) Leybę Porlucha o odwrócenie pretensyi jego od massy do majątku Bengisa jako debitora: 10) Wolfa Liwszyca, Moyżesza Jankielowicza i Leybę Mejerowicza o wynadgrodzenie strat za kartami przez obżał. na Judyckim przekazanemi, a w konkursie tegoż unikczemnionemi, znacznie poniesionych: 11) Star. Herca Jsersona, Merke Korpelowiczowę, Bayraka, i Strawińskiego Marszałka o kalkulacyą i weryfikacyą z dzierżawy domu, tudzież o powrot dochodow wybranych, i bonifikatę szkod poczynionych, 12) Judyckiego, Koziełow, Podbereskiego, Winnickiego, Korzeniewskiego, Berke Rytowta, i Strutyńskiego fundusz mającego Berki, oraz Star. Arona Benginsa, Sobola, Leytesa, Taubera, Berki Trockiego, o przyznanie do massy summ od nich jako to: od Grafa Judyckiego za asekuracyą 1819 junii 24 od Kryszkiewicza czer. zł. 30, bez karty od lat kilkunastu zaległemi procentami, a od dalszych za dekretami, obligami i dokumentami innemi należnych. 13) Staroz. Heselowiczow o kalkulacyą i powrót intrat między rokiem 1810, i 1814 w czasie zawiadywania kamienicą przez zeszłego Hesela do rąk jego weszłych, niemniey o extradycyą dwóch zegarków 1811 i 1813 roku do reperacyi wziętych, lub o sądzenie z procentem cz. zł 65, wartość ich wynoszących: 4) Star. Zelmana i Rochle Sakierow tudzież dalszych sucessorow Notki o wskazanie rub. sr. 252 za pszenicę i rub. srebr. 30 w gotowiznie przez Notkę zawinionych. 15) Lewina Kenigzberga o oddanie sześciu sztuk płótna tkackiego pod rokiem 1816 wziętych czyli wedle umowy rub. sr. 60 i procentow zaległych: 16) Dworę i Szmuylę Klaczkow o wyświecenie pod juramentem summowych i innych funduszow Gruszki pod imieniem Herca Isersona, lub też czyimkolwiek u nich zlokowanych. 17) Gosztowta i Pełarskiego o wyjaśnienie okoliczności wszystkich do podradu i dokumentu titulo kompanicznego pod jakimkolwiek względem ściągać się mogących, im zaś wiadomych, 18) Star. Szaje Cypkuina i Judela Gruszkę o zobowiązanie do odpowiedzi za wszelkie remanenta Skarbu, i o zabezpieczenie samychże osob: 19) Tegoż Judela Gruszkę i wspólnikow facyend jego o pokasowanie stosunkow napastnych, o wynadgrodzenie strat nader licznych i wielkich przez pochwytanie i frymarki skryptow, przez ukrycie skarbowych dochodow, i przez dalsze różne podeyścia załmu zrządzonych, o wskazanie tych na ogólnym funduszu i osobie żydow, o rozciągnieniu kar za zdrady i oszukaństwa prawem przepisanych, o wzięcie ich pod nayściśleyszą straż policyyną, i o sadzeniu w mieyscu wielkości przestępstw tylu odpowiednim: 20) Nakoniec o śledzenie koleją właściwą waluty obligow i tranzaktow wszelkich, przez oszukania żydowskie zdobytych, a przez manifesta, Pozwy i Głosy żał. pomówionych, o uznaniu Rudkowskiemu bliższości do dowodu i odwodu, o sądzenie przysiąg na wierności komportacyi papierow, o zapisanie amissyi na niejawiących się stronach, o zaskutecznienie reguł Remissy Departamentu, i o spełnienie prośb wszystkich żałobami uprzedniemi, tudzież produktem objętych.

Roku 1825 mca januaryi 2 dnia Woźny świadczę, iż tego Edyktalnego Pozwu kopią zgodną z autentykiem z powództwa Ur. Franciszka Rewkowskiego b. Deputata Wywod. Oszmian. po pretensorow i debitorow jego przed Sąd Ziem. Wileński Exdywiz. massy tegoż Rewkowskiego teraz sądzący się do gazety Kuryera Lit. podałem i o czasie rozprawy uwiadomiłem.

Józef Pleskaczewski Woźny Ptu Wileń.

Roku 1825 mca januaryi 3 d. Przed aktami Grodz Ptu Wileń. stawając osobiście Woźny w górze wyrażony takową relacyą podanego Pozwu urzędownie zeznał.

Przyjąłem Regent Onufry Horodeński.

Roku 1825 januaryi 4 d. Takowy Pozew wyniesiony z instancyi W. Rewkowskiego po kredytorów i debitorów Redakcya Kur. Lit. do gazet umieścić może. Swiadczę Sędzia Grodz. Wileński Antoni Pomarnacki.

---

1. Exscerpt z protokułu potocznego Ziemskiego Ptu Wileyskiego w dacie niżey wyrażoney zapisanego oświadczenia pod pieczęcią Urzędową tegoż Ziemstwa roku 1824 xbra 22 dnia stronie rekwirującey wydan.

Roku 1824 miesiąca xbra 19 dnia v. s. Przed Aktami Ziemskiemi Ptu Wileyskiego imieniem W. JPani Barbary z Boguszow Kamińskiey Podczaszyny Lidzkiey oświadczenie z powodu następnego. Nabywszy oświadczająca się od W. Kleta Wazgirda Woysk Rossyyskich Łubeńskiego Huzarskiego półku Porucznika jeszcze w 1823 roku januaryi 24 dnia v. s. majętność Suchybor zwaną, Mińskiey Gubernii w Wileyskim powiecie leżącą i w tymże dniu datowane a 26 eorundem w Ziemstwie Wileyskim przyznane prawo wieczyste przedażne od W. Porucznika przyjąwszy, oraz w aktualną possesyą przez intromissyą w dniu 29 januaryi uczynioną, a februaryi 1 dnia 1823 roku w Ziemstwie Wileyskim zeznaną objąwszy, lubo umówione za tę majętność rublow 15,000 W. Porucznikowi opłaciła, z opłaconych jednak w sposobie pożyczki rublow sr. 12,500 zamiast ewikcyi wedle żądania i zezwolenia W. Porucznika do trzech lat stosownie do prawa u siebie zostawiła, i na tę ilość oblig z terminem opłaty w dniu 8ym marca 1826 roku z obowiązkiem z góry corocznego procentowania temuż W. Porucznikowi wydała. Gdy zaś W. Porucznik Wazgird przed terminem w obligu zakreślonym, bo jeszcze przed 8ym marca roku bieżącego kapitału rublow sr. 4 500 i procęta dwuletnie uzyskał, nadto gdy niezastanawiając się nad rachunkiem z pozostałości bez względu na przyszłość jak pewne oświadczającą się ma uwiadomienie niemałe długi zaciągnął i ciągle one pomnaża; oraz przez zbytnią dobroć serca swojego na summy niemałe przez siebie niezawinione ku dopominkowi u oświadczającey się rozmaitym osobom obligi powydawał, naostatek gdy niewiadomo w jakiey myśli oblig oświadczającey się w dniu 10 xbra roku teraźnieyszego na kawałki podarł, w celu więc ostrzeżenia kredytorów, a bardziey osłonienia nabytego majątku Suchegoboru od nieprawnych dopominkow, a nakoniec zostawienia śladu zatartey przez podarcie obligu reszty dla W. Porucznika należności; oświadczająca się zawiadamia Publiczność że nie więcey ma w ręku

swoim funduszu W. Porucznika jak 3,000 rub. sr. kapitału i jednoroczny od onego w dniu 8 marca roku następnego 1825 opłacić się powinny górny procent, oraz że ten kapitał nie pierwiey jak w terminie przez oblig oznaczonym to jest: w dniu 8 marca 1826 roku, a to dla zapewnienia siebie od pretensorow do majątku Suchegoboru jeszcze przed wyprzedażą tego majątku bydź mogących W. Porucznikowi opłaci. Zeby zaś ninieysze oświadczenie kazdego wiadomości kogo interesować może doszło, do Gazet Kuryera Litewskiego dla trzykrotnego ogłoszenia umieścić prosi. Takowe oświadczenie jako proszony własną podpisał ręką.

Wincenty Kozłowski.

Zgodno z Protokułem Potocznym Wincenty Kiersnowski Ziemski Ptu Wileyskiego Regent.

Wolno drukować świadczę Michał Łapicki Pisarz Ziem. Ptu Wileyskiego.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

2 Императорскаго Воспитательнаго дома отъ С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ объявляется, что въ ономъ продается за неплатежъ процентовъ заложенное недвижимое имѣніе Витебскаго Помѣщика Викентія Хржановскаго, состоящее Витебской Губерніи Невельскаго Повѣта при Сельцѣ Мацковѣ 4, въ деревнѣ Починкахъ 18 и того мужеска пола двадцать двѣ души со всею принадлежащею къ онымъ землею и всякимъ на ней строеніемъ; для чего и назначаются торги будущаго 1825 года апреля мѣсяца: первый 7го, второй 9го и третій 14 числъ; желающіе оное имѣніе купить благоволять являться въ Опекунской Совѣтъ означенныхъ числъ въ присудственное время гдѣ могутъ видеть опись имѣнію и условія.

За Экспедитора Петръ Мещерскій.

Ogłoszenie.

2. Od Rady Opiekuńskiey Sankt-Petersburskiey CESARSKIEGO Domu wychowania ogłasza się: iż w niey przedaje się za nieopłacenie procentow, oddany na ewikcyą nieruchomy majątek Obywatela Witebskiego Wincentego Chrzanowskiego, położony w Gubernii Witebskiey powiecie Newelskim, składający się z przysiołka Mackowa dusz 4, ze wsi Poczynkach 18, w ogóle dusz płci mężkiey 22, ze wszelką należącą do niego ziemią i wszelkiem na niey zabudowaniem, na co naznaczają się targi następującego 1825 roku w miesiącu apryłu: pierwszy dnia 7, drugi 9, a trzeci 14. Zyczący kupić pomieniony majątek, zechcą przybydź do Rady Opiekuńskiey w dniach oznaczonych wczasie posiedzenia, gdzie mogą widzieć inwentarz majątku i warunki.

Za Expedytora Piotr Meszczerski.

---

2 Императорскаго Воспитательнаго дома отъ С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ объявляется, что въ ономъ продается за неплатежъ процентовъ заложенное недвижимое имѣніе Себежскаго Повѣта помѣщикаИвана Игнатовича Потриковскаго, состоящее Витебской Губерніи Себежскаго Повѣта при имѣніи Кораснѣ дворовыхъ 11, въ деревняхъ Дубровнѣ 8, Поддубнѣ 18, Хамелище 24, Лугинкѣ 22, Обители 7, Пыжовѣ 17, Поддаче 18, Мельницѣ 12 и того сто тридцать семь душъ мужеска пола съ принадлежащею землею и на ней всякимъ строеніемъ; для чего и назначаются торги будущаго 1825 года апреля мѣсяца: первый 7го, второй 9го и третій 14 числъ; желающіе оное имѣніе купить благоволять являтся въ Опекунскій Совѣтъ означенныхъ числъ въ присудственное время, гдѣ могутъ видѣть опись и условія.

За Экспедитора Петръ Мещерскій.

2. Od Rady Opiekuńskiey Sankt-Petersburskiey CESARSKIEGO Domu Wychowania ogłasza się, iż w niey przedaje się za nieopłacenie procentow, oddany na ewikcyą nieruchomy majątek, Obywatela powiatu siebieżskiego, Jana Ignacego syna Potrykowskiego, położony w Gubernii Witebskiey, powiecie Siebieżskim, przy majątku Koraśnie dwornych dusz 11, we wsiach: Dubrownie 8, Poddubniu 18, Chamieliszczu 24, Ługinku 22, Obiteli 7, Pyżowiu 17, Poddacze 18, Mielnice 12, w ogóle 137 dusz płci mężkiey, z należącą ziemią i na niey wszelkim zabudowaniem; na co naznaczają się targi następującego 1825 roku, miesiąca kwietnia, w dniach 1szy, 7, 2gi 9, a trzeci 14; życzący kupić pomieniony majątek, zechcą przybydź do Rady Opiekuńskiey w dniach oznaczonych w czasie posiedzenia, gdzie mogą widzieć inwentarze i warunki.

Za Expedytora Piotr Meszczerski.

---

2. Administracya Dowódzcy Wileńskiego Arsenału ogłasza: iż, chociaż dom, do tegoż Arsenału należący w mieście Wilnie, na Sawicz ulicy położony, przeznaczony był na przedaż, lecz że zdarzyła się jego potrzeba, stosownie do rozkazu Departamentu Artylleryyskiego, danego do Arsenału Wileńskiego, pod dniem 21 zeszłego decembra z N. 11,554, wstrzymuje się przedaż jego na czas poźnieyszy, aż kiedy zupełnie stanie się niepotrzebnym, i powtórnie się przeznaczy na przedaż przez pomieniony Departament.

---

2. Ponieważ tuteyszy dom handlowy G. i D. *Zimmermann* w interessie układow z uczestnikami wyż rzeczonego domu handlowego między sobą i z tymi, z którymi on zostawał w stosunkach handlowych, prosił Szlachetney Rady CESARSKIEGO miasta *Rygi* o *proclama ad convocandos creditores* rzeczonego domu handlowego, do którey to prośby przychylono się, i żałujący zostali odesłani do Szlachetnego Sądu Woytowskiego; przeto wzywają się przez tenże Sąd Woytowski wszyscy i każdy z tych, którzyby do domu handlowego G. i D. *Zimmermann*, z jakiegobądź powodu wynikłe pretensye i należności mieć sądzili, ażeby z prawnemi dowodami jawili się w przeciągu 6ciu miesięcy od daty, naypoźniey do 18 kwietnia roku przyszłego do Sądu Woytowskiego *sub poena praeclusi et perpetui silentii*; a w przypadku jeśliby stawienie się miało nastąpić przez plenipotentów, wtedy ci w biegu tego ogłoszenia powinni złożyć prawne swe pełnomocnictwa do akt, w przeciwnem zdarzeniu stawanie będzie uważane na niebyłe. Publicatum w *Rydze* dnia 18 października r 1824.

E. J. Heidner.

Jud. P. Imp. Civ. Rig. p. t. S.

2. W dzień Nowego Roku zginęła młoda suczka z rodzaju Tryksów, kasztanowata, z krótko uciętemi uszami i ogonem; ktokolwiekby dostawił oną do kamienicy Szwarca na Zamkowey ulicy, lub też okazał mieysce, gdzie się znayduje, pięć rubli srebrem nadgrody odbierze.

---

(1)

Pozew.

1. Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego całą Rossyą etc. etc. etc.

UUr. Alexandrowi Porucznikowi woysk polskich i Adamowi Deputat. wywodow. ptu Słonim. braci rodzonym Kościom pozew przed Sąd Główny 2go Departamentu Guber. Lit. Grodzień. z instancyi Ur. Kazimierza Józefa Stępkowskiego byłego Sędziego Ziem. Ptu Prużańskiego w refencyi do zapisaney na d. 4 januaryi 1815 r. przed Aktami Ziem. Ptu Kobryńskiego appellacyi i wszelkich dowodow złożyć się mających wyniesiony mieniąc oto: Ur. Hyacynth Koscia Chor. Ptu Kobr. oyciec obżałowanych nieżyjący teraz, po zabiciu w woynie na Pradze Ur Michała Deskura pułkownika Gwar. Kon. Lit., pod tytułem pokrewieństwa i opieki nad małoletniemi sukcessorkami córkami tegoż Deskura przybywszy do majętności Mokrego w ptcie Prużańskim leżącey, nayprzód papiery wszelkiego rodzaju a z niemi oblig na zł. 8,859, przez Michała Deskura uspokojony, a przez siebie zwrócony z kwitami uprzednich nadpłat od Ur. Eleonory z Skirmundtow Deskurowey małoletnich macochy zabrał, i po troskliwym onych przeyrzeniu, zniosł się potém z Ur. Janem Deskurem bratem oyca małoletnich, dla których szkodliwe z tymże poczyniwszy układy, zastosował niesłuszną do sukcessorek za pomienionym obligiem, jakoby od Deskura nieuspokojonym i niezwróconym jemu pretensyą, w którey też sukcessorki to jest UUr. Ludwikę i Antoninę z Deskurow Cholewińskich i Eleonorę Deskurównę, przed Sąd Główny Lit. zapozwał, gdzie pod niestanność ich, tenże obżałnych oyciec łącząc do tego summę czer. zł. 100, złotem i monetą sr. zł: 891 gr. 23 przez jego samego Ur. Bitnerowi zawinioną i dla tegoż Bitnera na nim dekretem oczewistym Grodz. ptu Prużań. r. 1798 marca 22 d. zasądzoną, przy podwyższeniu wskazow do 6,000 zł. zmassował niesłuszney pretensyi w ogóle 20,828 zł. i w takowey summie majętność Mokre w tradycyyną possessyą zajął; a że ta summa dopiero wzmieniona, którą obżałny Adam Kościa w zupełności uzyskał, obżałnych oycu nie należała, że z powodu opieki zeszłego Hyacyntha Kości i pozostałościow w ręku jego majątku Deskurowskiego, obżałni Kościowie usprawiedliwić się winni, i naostatek że kalkulacya z tradycyi majętności Mokrego kilkoletnia i szkód werefikacya na obżałnych jako sukcessorach majątek do odpowiedzi posiadających pozostała, żałcy delator. w stopniu sukcessorow Michała Deskura UUr. Cholewińskich i Woyniłowiczow aktor rzeczy, chcąc tego wszystkiego uzyskać powrót, w czasie rozdziału między wierzycieli dóbr Raczek i Berezy w Kobr. a Hoszczewa w Słonim. powiatach leżących, po zeszłym Hyacynthcie Kości pozostałych, do teyże exdywizyi w swoich pretensyach przychodził, lecz Sąd rzeczony exdywizorski wyrokiem swym r. 1814 Xbra 29 d. ferowanym, bez względu na prawa i słuszność, dowody żał. odrzucił, juramentu przy tychże ofiarowanego nie przyjął, i satysfakcyi żałcemu się odmówił, a samojednemu obżałmu Adamowi Kości przeciwko dowodom pisma i istocie rzeczy przeciwną przysięgę lubo niepodawaną narzucił, przez co czując żałcy ucisk i krzywdę założył przed Sądem appellacyą i oną przez oświadczenie wyżey datą pomienione ogłosił, skutkiem czego teraz pozywając prosi: pretensyi zeszłego Ur. Hyacyntha Kości czyli w stopniu jego obżałgo Adama Kości, do sukcessorow zeszłego Deskura stosowney jako niesłuszney skasowania, tym powodem przysądzenia żałł. deltrowi summy 20,828 zł. z procentami po czas exolucyi wypadającemi, kalkulacyi z opieki przez obżałnych oyca mianey i pozostałościow w ręku jego, majątku Deskurowskiego powrótu pod obowiązkiem przysięgi, jak niemniey z kalkulacyi tradycyi Mokrego za wszystkie lata do czasu wlewku deltrki wydanego z położonego podawczego listu wypadającey należności żałł decydowania, na majątkach obżałnych Kościów jako i tych osob, które do odpowiedzi winnemi bydź się pokażą, z inekwitacyą. Na utwierdzenie tych należnościów juramentu, stosownie do podawanych do exdywizyi punktow od deltra przyjęcia, dekretu Sądu exdywizorskiego podniesienia, wydatkow w Sądzie Exdywizorskim i w teraźnieyszym przyyściu poniesionych zwrótu i tego wszystkiego sądzenia, co czasu sprawy dowiedziono będzie. Pisan z wolną poprawą 1824 mca Xbra 7 d.

Roku 1824 mca Xbra 12 dnia, Ja woźny niżey podpisany zeznawam, iż tego pozwu na papierze rublowym kopij 2 wziąwszy z instancyi JP. Kazimierza Józefa Stępkowskiego b. Sędziego Ziem. Ptu Prużańskiego przed Sąd Głow. 2go Depart. Guber. Lit. Grodz. wyniesionego, 1 WJP. Alexandrowi Kości Porucz. woysk pol. w mieście Berezie w Ptcie Kobr. leżącey oczewisto w ręce podałem, a 2 po WJP. Adama Koście Deput. wywod. Ptu Słonim. dla niewiadomości mieysca przebywania jego, do drzwi Izby Kancel Grodz. Ptu Kobr., przybiłem. Stefan Smolski Woźny Ptu Kobr. + + +

Roku 1824 mca Xba 13 d. przed aktami Grodz. Ptu Kobr. stawając osobiście Woźny wyżey trzema krzyżykami podpisany ten Pozew Urzędownie zeznał i na to się w protokule potocznym położeniem trzech krzyżykow podpisał, przyjąłem i że jest w Xięgę pozwową wespół z relacyą co do słowa wpisany świadczę (L. S.) N. 149 Michał Trojanowski Grodz. Ptu Kobryń. przysięgły Regent.

Takowy Pozew jako Urzędownie sprawiony, wolno umieścić w gazecie Kuryera Lit. Dat 1824 Xbra 13 dnia. Jan Dołobowski Pisarz Grodz. Ptu Kobryń.

---

3 *Z majątku Szereykiszek w Ptcie Wileń. położonego dziedzictwa Xcia Józefa Giedroycia Szam. b. Dwor. Pol., w roku idącym w miesiącu 7brze zbiegł poddany na imie Michał syn Bartłomieja Baśko, którego przymioty następne: urody średniey, twarzy okrągłey, nosa małego spłaszczonego, włosow światłych rzadkich, w nos mówi, głuchy, wieku lat 25. Lat zaś dwie wprzódy, zbiegł także poddany, Jakób Jerzego syn Smuyko, oczu i włosow ciemnych, nosa małego w górę zadartego, urody małey, pochyło nieco chodzi, po polsku mówi czysto, wieku lat 21, ktoby z takowych ludzi miał którego w swym majątku, raczy odesłać onego na mieysce zkąd zbiegł, lub do Powiatowey Wileń. Policyi, wrazie zaś przeciwnym dziedzic onych, przymuszonym będzie, za wyśledzeniem dopominać się w właściwem mieyscu, o kary na przechowujących prawami przepisane, i w tym celu mnieysze przez awizacyą w Kuryerze Lit. czyni się ostrzeżenie.*

Józef Xiąże Giedroyć.